

2015

årets mossa

Briljantmossa

Briljantmossan verkar ha minskat, åtminstone i södra Sverige. För att försöka klarlägga situationen för denna kalkgynnade mossa har den utsetts till Årets mossa 2015. Rapportera dina fynd!

NIKLAS LÖNNELL

Briljantmossa *Entodon concinnus* är sparsamt hittad i kalkrika öppna miljöer, dels längs fjällkedjan och dels i jordbrukslandskapet i södra Sverige. I kalkrika torrbackar i Västergötland, Uppland och Gotland kan det vara idé att leta efter arten. Ibland kan man hitta den på murar där man lagt upp grästorvor. Kan briljantmossan finnas i fler landskap? Den är till exempel inte hittad i Skåne och Östergötland eller på Öland.

Årets mossa har pargreniga, glänsande, gulgrönbruna skott. Att skotten ofta är glänsande har givit den dess svenska namn, briljant-

mossa. Bladen är ovala och har kort, dubbel nerv eller saknar nerv.

Briljantmossan kan förväxlas med den betydligt vanligare väggmossan *Pleurozium schreberi*, som dock har röd stam, och spjutmossan *Calliergonella cuspidata*, som dock oftast växer betydligt fuktigare och har stora, färglösa celler i bashörnen.

Rapportera dina fynd!

I södra Sverige verkar briljantmossan ha minskat. I år behöver vi därför din hjälp att rapportera fynd av briljantmossa. Du kan rapportera direkt på Artportalen (www.artportalen.se). Försök gärna uppskatta storleken på den yta som arten förekommer inom.

Under rubriken "Biotopbeskrivning" kan du beskriva i vilken miljö mossan växte. Anteckna gärna eventuella följearter.

Briljantmossa har inte påträffats med sporkapslar i Sverige, så om du hittar sporkapslar dokumentera det och skriv in "med kapslar" under rubriken "Stadium".

Har du frågor eller inte kan rapportera på Artportalen kan du höra av dig till Niklas Lönnell, Dirigentvägen 171, 756 54 Uppsala (niklas.lonnell@gmail.com). **SBT**

FIGUR 1. Briljantmossa *Entodon concinnus* växte rikligt på en jordtäckt kalkstensmur vid Våmb's kyrka i Västergötland fram till år 2002. Vid återbesök 2011 var all mossa på muren bortstädad och arten gick inte att återfinna. Briljantmossan fanns tidigare på många platser i Falbygden, men tycks ha minskat. FOTO: Tomas Hallingbäck.

Entodon concinnus can in southern Sweden sometimes be found on soil-covered limestone walls. However, the moss layer on some of these walls has today been removed.

